Seat No. : ______________

ME-126

March-2019

B.A., Sem.-I

(EC-1) 101 : History
(Ancient Indian History)
(New Course)

Time : 2:30 Hours] **[Max. Marks : 70**

1\. (A) પ્રાચીન ભારતીય સાહિત્યનું ઐતિહાસિક મહત્ત્વ સમજાવો. **14**

અથવા

અર્વાચીન પાષાણયુગની મુખ્ય વિશેષતાઓની માહિતી આપો.

(B) જોડકાં જોડો : (કોઈપણ **ચાર**) **4**

(1)	વેદ સાહિત્ય	(a)	ખેતી
(2)	બૌદ્ધ સાહિત્ય	(b)	લઘુ હથિયાર
(3)	જૈન ધર્મ	(c)	બ્રુસફૂટ
(4)	પ્રાચીન પાષાણયુગ	(d)	કલ્પસૂત્ર
(5)	મધ્ય પાષાણયુગ	(e)	પાલી
(6)	અર્વાચીન પાષાણયુગ	(f)	ઋચાઓ

2\. (A) સિંધુ સંસ્કૃતિની અર્થ વ્યવસ્થા પર વિવેચનાત્મક નોંધ લખો. **14**

અથવા

ભારત અને વિશ્વને, હડપ્પીય સંસ્કૃતિએ આપેલ પ્રદાનની ચર્ચા કરો.

(B) કૌંસમાંથી યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરીને ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ **ચાર**) **4**

(1) મોહેં-જો દડો ________ દેશમાં આવેલું છે. (ભારત, પાકિસ્તાન, અફઘાનિસ્તાન)

(2) હડપ્પા નગર ________ નદીના કિનારે આવેલુ છે. (સતલજ, બિયાસ, રાવી)

(3) સિંધુ-ખીણ સંસ્કૃતિની લિપિ ________હતી. (ચિત્રલિપિ, દેવનાગરીલિપિ, ઉર્દુલિપિ)

(4) હડપ્પીય વાસીઓ એ સૌથી વધારે ________ ધાતુનો ઉપયોગ કર્યો હતો. (લોખંડ, તાંબુ, કાંસુ)

(5) સિંધુ-ખીણ સંસ્કૃતિનો પરદેશ સાથેનો વ્યાપાર ધોળકા પાસે આવેલ ________ બંદર મારફતે ચાલતો હતો. (ભૃગુકચ્છ, કંડલા, લોથલ)

(6) સિંધુ ખીણનાં વાસીઓ ________ ધાતુથી અજાણ હતાં. (લોખંડ, તાંબુ, ટીન)

3. (A) વૈદિક યુગની રાજ્ય વ્યવસ્થા વિશે માહિતી આપો. **14**

અથવા

ઉતર વેદકાલીન આર્યોના સામાજિક જીવન વિશેનો પરિચય આપો.

(B) વિધાન ખરું છે કે ખોટું તે લખો : (કોઈપણ ત્રણ) **3**

(1) સંગીત વિશેની માહિતી આપતો વેદ, અથર્વવેદ છે.

(2) વેદ સાહિત્યના ગદ્ય વિભાગને "યજસ" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.

(3) વૈદક યુગમાં ખેડેલા ખેતરને "ઉર્વરા" તરીકે ઓળખવામાં આવતું.

(4) પુરાણોની સંખ્યા 18ની છે.

(5) રામાયણનાં રચયિતા મહાકવિ વેદ વ્યાસ છે.

4. (A) સુધારક તરીકે, મહાવીર સ્વામીનું પ્રદાન જણાવો. **14**

અથવા

મૌર્ય સામ્રાજ્યની સ્થાપના પૂર્વે, મગધનાં ઉદય અને વિકાસની રૂપરેખા આપો.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ **એક-બે** વાક્યમાં આપો : (કોઈપણ ત્રણ) **3**

(1) મહાત્મા બુદ્ધનો જન્મ કયા ગણ રાજ્યમાં થયો હતો ?

(2) મહાત્મા બુદ્ધને કયા સ્થળે જ્ઞાન પ્રાપ્ત થયું હતું ?

(3) મહાવીર સ્વામીનાં પત્નીનું નામ શું હતું ?

(4) ઉત્તર ભારતમાં કુલ કેટલા મહાજન પદો હતાં ?

(5) મૌર્ય સામ્રાજ્યની સ્થાપના પૂર્વે, મગધના વિકાસમાં કયા ત્રણ વંશના રાજવીઓનો ફાળો હતો ?

Seat No. : ______________

ME-126

March-2019

B.A., Sem.-I

(EC-1) 101 : History
(Ancient Indian History)
(New Course)

Time : 2:30 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. (A) Explain the historical importance of ancient Indian literature. **14**

OR

Give the main features of modern megalithic information.

(B) Match the Pair : (any **four**) **4**

(1)	Vedic literature	(A)	cultivation
(2)	Buddhist literature	(B)	Short weapon
(3)	Jain religion	(C)	Brucefute
(4)	Ancient Stone age	(D)	Kalpasutra
(5)	Middle Stone age	(E)	Pali
(6)	Modern Stone age	(F)	Richas (Hiches)

2. (A) Write critical notes on the Indus civilization's economy. . **14**

OR

Discuss contribution of Harappa civilization to India and the world.

(B) Complete the space by selecting the appropriate option from the brackets. **4**

(1) Mohenjo-Daro is located in the ________.
(India, Pakistan, Afghanistan)

(2) The town of Harappa is situated on the banks of the ________ river.
(Sutlej, Beas, Ravi).

(3) The script of the Indus valley civilization was ________.
(Pictograph, devnagri script, Urdu script)

(4) Harappan inhabitants used most ________ metal. (Iron, copper, bronze)

(5) The Indus-Valley civilization was a business with foreigners, through ________ Port, near Dholka. (Bhrugu Kachchh, Kandla, Lothal)

(6) The Indus Valley people were unaware of the ________ Metal.
(Iron, copper, tin)

3. (A) Provide information about the state-political system of Vedic age. **14**

OR

Give an introduction about the social life of the Aryans of the late Vedas.

(B) The statement is right or wrong, write it down : (Any **three**) **3**

(1) Veda providing information about music is Atharvaveda.

(2) The prose section of Veda literature is known as "Yajas".

(3) The farmed farm in the Vaidak era was called "Urvara".

(4) The number of Puranas is 18.

(5) The great poet Ved Vyas is the creator of Ramayana.

4. (A) As a reformer, explain the contribution of Mahavir Swami. **14**

OR

Before the establishment of the Mauryan empire, give the outline of the rise and development of the Magadha.

(B) Answer the following questions in **one** or **two** sentence : (Any **three**) **3**

(1) Mahatma Buddha was born in which Republic ?

(2) At which place Mahatma Buddha received enlightenment ?

(3) What was the name of Mahavir Swami's wife ?

(4) How many mahajanpadas were there in North India ?

(5) Before the establishment of the Mauryan Empire, which of the three dynasties was responsible for the development of the Magadha ?

Seat No. : ______________

ME-126

March-2019

B.A., Sem.-I

(EC-1) 101 : History
(Ancient Indian History)
(Old Course)

Time : 2:30 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. (A) પ્રાચીન ભારતનાં પુરાતત્ત્વીય અવશેષોનું ઈતિહાસમાં મહત્ત્વ જણાવો. **14**

અથવા

ભારતના પુરાતન પાષણ યુગ વિશે વિગતે માહિતી આપો.

(B) જોડકાં જોડો : (કોઈપણ **ચાર**) **4**

(1)	પૃથ્વીરાજ રાસો	(a)	રોબર્ટ બ્રુસફ્રુટ
(2)	લોથલ	(b)	શ્રી ચંદ બરદાઈ
(3)	પુરાતન પાષાણ યુગ	(c)	એસ.આર. રાવ
(4)	દફન વિધિ	(d)	મેહરગઢ
(5)	કપાસ	(e)	રાજસ્થાન
(6)	આહાર સંસ્કૃતિ	(f)	મધ્ય પાષણ યુગ

2. (A) હડપ્પીય સંસ્કૃતિના નગર આયોજનની મુખ્ય વિશેષતાઓ સમજાવો. **14**

અથવા

હડપ્પીય સંસ્કૃતિના ધર્મ અને તેના મહત્ત્વ વિશે ચર્ચા કરો.

(B) કૌંસમાંથી યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરીને ખાલી જગ્યા પૂરો : (કોઈપણ **ચાર**) **4**

(1) રાજસ્થાનનાં ગંગાનગર જીલ્લામાં ________ નગર આવેલું છે.
(રંગપુર, કાલીબંગા, ધોળાવીરા)

(2) તાંબાને ઓગાળવાની ભઠ્ઠી અને કારખાનું________ નગરમાંથી મળી આવ્યું છે.
(મોહેં-જો-દડો, લોથલ, હડપ્પા)

(3) હડપ્પીયવાસીઓનો સમાજ ________ હતો. (માતૃપ્રધાન, પિતૃપ્રધાન, સમાજપ્રધાન)

(4) ભારતમાં મૂર્તિપૂજાની શરૂઆત ________ યુગથી શરૂ થઈ.
(પ્રાચીન પાષાણયુગ, વેદયુગ, હડપ્પાયુગ)

(5) હડપ્પા સંસ્કૃતિની સુપ્રસિદ્ધ નર્તકીની કાંસાની મૂર્તિ ________ થી પ્રાપ્ત થઈ હતી.
(મોહેં-જો-દડો, સુરકોટડા, ચન્હુદડો)

(6) હડપ્પા સંસ્કૃતિનો મુખ્ય રાજમાર્ગ લગભગ ________ ફૂટ પહોળો હતો. (30, 33, 36)

3. (A) વૈદિક યુગની આર્થિક અને ધાર્મિક જીવન રીતિનું મૂલ્યાંકન કરો. **14**

અથવા

વૈદિક સાહિત્ય વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.

(B) વિધાન ખરું છે કે ખોટું તે લખો : (કોઈપણ ત્રણ) **3**

(1) વૈદિક યુગમાં રાજા પછી સૌથી મહત્ત્વનો અધિકારી "સેનાની" હતો.

(2) ઋગ્વેદમાં ઉલ્લેખિત "યદુ" અને "તુર્વશુ" બે સમિતિ હતી.

(3) વૈદિક યુગમાં રોપડનો પ્રદેશ ઉન માટે પ્રસિદ્ધ હતો.

(4) સોમને વનસ્પતિઓનો અધિપતિ માનવામાં આવ્યો હતો.

(5) પ્રસિદ્ધ ગાયત્રી મંત્ર ઋગ્વેદમાં આવેલો છે.

4. (A) ગૌતમબુદ્ધનું બૌદ્ધ ધર્મના વિકાસમાં પ્રદાન તપાસો. **14**

અથવા

મહાવીર સ્વામીનું એક સુધારક તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

(B) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ **એક-બે** વાક્યમાં આપો. (કોઈપણ ત્રણ) **3**

(1) મહાત્મા બુદ્ધે કયો માર્ગ દર્શાવ્યો છે ?

(2) મહાત્મા બુદ્ધે પોતાનો પ્રથમ ઉપદેશ કયા સ્થળે આપ્યો હતો ?

(3) "જાતક કથાઓ" શું છે ?

(4) આદિ જૈન ગ્રંથોની ભાષા કઈ હતી ?

(5) પ્રથમ જૈન તીર્થંકર કોણ હતા ?

Seat No. : ______________

ME-126

March-2019

B.A., Sem.-I

(EC-1) 101 : History
(Ancient Indian History)
(Old Course)

Time : 2:30 Hours] **[Max. Marks : 70**

1. (A) Explain the importance of ancient India's archaeological remains. **14**

OR

Give detailed information about the Old Stone Age in India.

(B) Match the Pair : (any **four**) **4**

(1)	Prithviraj Raso	(A)	Robert Bruce Fruit
(2)	Lothal	(B)	Shri Chand Bardai
(3)	Early Stone Age	(C)	S.R. Rao
(4)	Burial Rite	(D)	Mehergarh
(5)	Cotton	(E)	Rajasthan
(6)	Dietary Culture	(F)	Middle Stone Age

2. (A) Explain the main features of the town planning of the Harappa culture. **14**

OR

Discuss the religion and its importance in the Harappa culture.

(B) Complete the space by selecting the appropriate option from the brackets. (Any **four**) **4**

(1) ________ is situated in the Ganganagar district of Rajasthan.
(Rangpur, Kalibanga, Dholavira,)

(2) Copper furnace and factory have been found in ________ town.
(Mohenjo daro, Lothal, Harappa)

(3) Harappa society was ________. (Matriarchy, Patriarchy, Samajapradhana)

(4) Idolatry started in India with ________ era.
(Ancient stone age, the era of the Vedas, the Harappan era)

(5) Bronze statue of the legendary dancer of Hadappa civilization was received from ________. (Mohenjodaro, surakotada, chanhudaro)

(6) The main highway of the Harappan civilization was about ________ feet wide. (30, 33, 36)

3. (A) Evaluate the economic and religious life of the Vedic age. **14**

OR

Write a detailed note about Vedic literature.

(B) The statement is right or wrong, write it down : (Any **three**) **3**

(1) In Vedic era, the most important official after the king was a "fighter".

(2) "Yadu" and "Turvasu" mentioned in Rigveda were two committees.

(3) The Ropad region was famous for the wool in the Vedic period.

(4) Soma was considered the governor of the plants.

(5) The famous Gayatri Mantra is mentioned in the Rigveda.

4. (A) Check Gotam Buddha's contribution in the development of Buddhism. **14**

OR

Evaluate as a reformer Mahavir Swami.

(B) Answer the following questions in one or two sentence : (Any **three**) **3**

(1) Which way Mahatma Buddha had shown.

(2) Mahatma Buddha gave his first sermon in which place ?

(3) What are "Jataka tales" ?

(4) What was the language of Adi Jain texts ?

(5) Who was the first Jain Tirthankar ?